

Kaveritaitoja kaikille – MLL:n tuki ja materiaalit koulujen hyvinvointityöhön

2.12.2022
Ammattilaisten
aamukahvit

Satu Suomalainen,
kouluyhteistyön asiantuntija,
satu.suomalainen@mll.fi

MLL

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

LAPSET ENSIN

Aamukahvien sisältö

MITÄ?

KAVERITAIIDOT

MIKSI?

MITEN?

Kaveritaidot

- Sosiaaliset taidot
 - Toisten kuunteleminen
 - Itsensä ilmaiseminen
 - Rakentava toiminta
- Tunnetaidot
 - Tunteiden havaitseminen, ilmaisu ja säätely

Kaverien merkitys

- Nuoruusiän
kehitystehtävä
- Resilienssi
- Koulun kaverit!

The background of the image shows a lacrosse field. In the upper right, a player in black pants and dark sneakers stands near a goal with a white net. A yellow lacrosse ball is on the ground near the goal. In the center, a red lacrosse ball sits on the dark asphalt. On the left, another player's white lacrosse stick is visible. The overall scene is outdoors on a paved area.

Yksinäisyyden ehkäisy

Yksinäisyydestä

- Yksinäisyys vs. yksin olo
- Sosiaalinen ja emotionaalinen yksinäisyys
 - Sosiaalinen: puuttuu porukka johon kuulua
 - Emotionaalinen: puuttuu sydänystävää
- Vakava riski kehitykselle

Lasten mielestä yksinäisyys on...

”kun ei pääse välitunnilla leikkeihin mukaan”

”kun jää yksin kotiin tai tulee koulusta tyhjän kotiin”

”yksin olemista ilman, että tahtoo olla yksin”

”että on yksin ja tuntee olonsa hylätyksi”

(Kaikille kaveri -hankkeen pilottikoulun oppilaat)

Yksinäisyys on lisääntynyt

- Yläkouluikäiset (8-9.lk) n. 9 % > ei yhtään läheistä ystävää (Kouluterveyskysely 2021)
- 15-20-vuotiaista joka neljäs kokee yksinäisyyttä (School to Belong -hankkeen kysely 2022)
- Ei koulussa ystävää: 18 % yläkoululaiset (MLL hyvinvointikysely 2018-2020)

Ulkopuolelle jättäminen on kiusaamista

Ostrakismi: torjutuksi tuleminen, sosiaalinen ulossulkeminen

- Katseen sivuuttaminen
- Keskusteluyrityksen sivuuttaminen
- Selän kääntäminen
- Yhteisestä tekemisestä ulossulkeminen

→ vaikea havaita ja puuttua

Mitä aikuinen
voi tehdä?

Opettajan keinoja

- Ryhmäyttäminen
- Turvallinen ryhmä
- Vaihtuvat istumapaikat
- Ryhmä- ja paritehtävät, jako opettajajohtoisesti
- Yhteiset keskustelut

Opettajan keinoja

- Selkeät säännöt
- Kaveritaitojen opettelu
- Kohtaaminen & hyvästä kiittäminen
- Skannaus ja riskipaikat
- Yhteistyö huoltajien ja oppilashuollon kanssa
- Ongelmiin puuttuminen

MLL:n tuki

TUKE
OPPIA

Kaveritaito- harjoitukset

- Kaveritaidot kaikille. Opas luokanopettajalle.
- Kaikille kaveri. Opas nuorten yksinäisyyden ehkäisemiseen.
- Kaikille kaveri -vanhempainilta.
- Kaverineuvola-peli.

Tukioppilastoiminta

- Oppilailta oppilaille
- Koulun jokapäiväisessä arjessa
- Tukareiden ohjaamat kaveritaito-tunnit, kiusaamisen ehkäisy-tunnit
- Välituntitoiminta, ryhmätykset

www.mll.fi/tukioppilastoiminta

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

Koulurauha-ohjelma

- Koulurauhan julistus
- Tehtäviä koulurauha-työhön

www.koulurauha.fi

Koulurauha
Skolfreden

23.8.2023

Hyvinvointikysely

- Tietoa yksinäisyyden ja kiusaamisen kokemuksista
- Tietoa oppilaiden hyvinvoinnista
- Maksuton kysely kouluille

www.mll.fi/kyselypalvelut

Kiitos!